

مولانا آزاد نیشنل اردو یونیورسٹی
Maulana Azad National Urdu University

M.A. (Persian)

III - Semester Examination November/December - 2015

Paper XII : Persian Prose Produced in India

بارہواں پرچہ : نثر فارسی درہند

Total Marks : 70

Time : 3 hours

نوٹ : ہر حصہ سے جواب لازمی ہے۔

حصہ (الف)

5 X 5 = 25

در کیش من زشکر گدایانہ خوشتر است
گویم دعا بشادئ روح روان تو
ناچشیدہ جرعه از ان لب خمار از حد گذشت
جنون نداری و آشفته خطا اینجاست

مندرجہ ذیل سوالات میں سے کسی پانچ کے مختصر جواب لکھیے۔

- 1- تشریح کیجیے : کفرانِ نعمتِ گلہ مندانِ بی ادب
- 2- تشریح کیجیے : چون در جہان نمی دہدم کس نشان تو
- 3- تشریح کیجیے : وہ چہ روز است اینکہ بر من جور یا از حد گذشت
- 4- تشریح کیجیے : خطا بہ مردم دیوانہ کس نمی گیرد
- 5- حسن دہلوی کی شاعرانہ عظمت بیان کیجیے۔
- 6- طالب آملی کی شعری خوبیاں بیان کیجیے۔
- 7- کلیم کاشانی کی شاعری کا تنقیدی تجزیہ کیجیے۔
- 8- ہندوستان میں فارسی کے ارتقا پر نوٹ لکھیے۔

حصہ (ب)

3 X 15 = 45

مندرجہ ذیل میں سے کسی تین کے تفصیلی جواب دیجئے۔

1- (a) اقبال کی شاعرانہ عظمت بیان کریں۔

یا

(b) غالب کی فارسی شاعری کا تنقیدی تجزیہ کیجیے۔

2- (a) تشریح کیجیے:

نرخ بالا کن کہ از زانی ہنوز
گرچہ در خون ناپشیمانی ہنوز
بہر رحمت نا مسلمانی ہنوز
واندیں ویرانہ سلطانی ہنوز

هر دو عالم قیمت خود گفته ای
خون کس یارب نگیرد دامت
جور کروں سالہا چون کافران
ملک دل کردی خراب از تیغ ناز

یا

تا در کفن تو پای بدامن چگونہ ای
تو زیر خاک سوختہ مسکن چگونہ ای
تو در لحد گرفته نشیمن چگونہ ای
ای یاسمین عذار سمن تن چگونہ ای
ہنگامہ ساز حلقہ شینون چگونہ ای

من در فراق دست و گریبان صد غم
مسکین من از فراق تو در آپ دآتشم
ماتم سراست خانہ من در فراق تو
بر خار و خس کہ بستر و بالین خواب تست
داریم نالہ ای کہ جگر می کند شکاف

(a -3) تشریح کیجیے:

سرمن فدائی راہی کہ سوار خواہی آمد
پس از آنکہ من نمانم بچہ کار خواہی آمد
مرد ایمن اندرین رہ کہ فگار خواہی آمد
مخور این قدح کہ فردا بہ خمار خواہی آمد

خبرم شدہ است کاشب سریار خواہی آمد
بلب آمدہ است جانم تو بیا کہ زندہ مانم
منم و دلی و آہی رہ تو درون این دل
می تست خونِ خلقی و ہمی خوری دمادم

یا

-3 اس نظم کا خلاصہ لکھیے۔

تو ایران و تاتار و زنگ آفریدی
تو شمشیر و تیر و تفنگ آفریدی
قفس ساختی طائر نغمہ زن را

(b) جہاں رازیک آب و گل آفریدم
من از خاک پیولا و ناب آفریدم
تبر آفریدی نہال چمن را

☆☆☆☆